

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційним поданням 52 народних депутатів України
щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Закону України «Про внесення змін
до Регламенту Верховної Ради України»

м. Київ
16 червня 2011 року
№ 19-у/2011

Справа № 2-17/2011

Конституційний Суд України у складі суддів:

Головіна Анатолія Сергійовича — головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Бринцева Василя Дмитровича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича — доповідача,
Винокурова Сергія Маркіяновича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Колоса Михайла Івановича,
Маркуш Марії Андріївни,
Овчаренка В'ячеслава Андрійовича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,

Стецюка Петра Богдановича,
Стрижака Андрія Андрійовича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 52 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України» від 18 листопада 2010 року № 2704–VI (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 12, ст. 84).

Заслухавши суддю-доповідача Вдовіченка С. Л. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

У С Т А Н О В И В:

1. Суб'єкт права на конституційне подання — 52 народних депутати України — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), Закон України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України» (далі — Закон) в цілому.

Обґрунтовуючи неконституційність Закону, автори клопотання стверджують, що, приймаючи його, Верховна Рада України порушила частину другу статті 19, частину першу статті 93 Конституції України, оскільки не була дотримана процедура ухвалення закону, встановлена Регламентом Верховної Ради України (далі — Регламент), затвердженим Законом України «Про Регламент Верховної Ради України».

Крім того, народні депутати України вважають, що зміни до Регламенту, внесені Законом, якими виключено такий спосіб голосування на пленарних засіданнях Верховної Ради України, як відкрите голосування шляхом подачі іменних бюлетенів, створюють загрозу порушення принципу безпосереднього волевиявлення народного депутата України при розгляді парламентом питання щодо внесення змін до Конституції України, а тому суперечать частині третій статті 84 Основного Закону України. На підтвердження своєї позиції суб'єкт права на конституційне подання посилається на Рішення Конституційного Суду України від 7 липня 1998 року № 11-рп/98 у справі щодо порядку голосування та повторно розгляду законів Верховною Радою України.

2. Третя колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 20 травня 2011 року відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України «Про Конституційний Суд України», та невідомість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

3. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, виходить з такого.

Порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та законом про регламент Верховної Ради України (частина п'ята статті 82 Основного Закону України).

Згідно з частиною першою статті 152 Конституції України закони та інші правові акти за рішенням Конституційного Суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо була порушена встановлена Конституцією України процедура їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності. До вказаної конституційної процедури належать такі вимоги, зокрема: прийняття законів, постанов та інших актів парламенту виключно на його пленарних засіданнях шляхом голосування, яке здійснюється народним депутатом України особисто; наявність кількості голосів народних депутатів України від конституційного складу парламенту, яка необхідна для прийняття його актів. Інші питання процедури голосування вирішуються законом про регламент Верховної Ради України (пункт 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 17 жовтня 2002 року № 17-рп/2002, підпункт 3.5 пункту 3 мотивувальної частини Ухвали Конституційного Суду України від 25 лютого 2004 року № 18-у/2004).

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 39, частини першої статті 71 Закону України «Про Конституційний Суд України» предметом розгляду Конституційного Суду України може бути конституційне подання, в якому викладається правове обґрунтування тверджень щодо неконституційності правового акта або його окремих положень.

Аналіз конституційного подання свідчить, що народні депутати України просять визнати Закон неконституційним в цілому, оскільки його ухвалено з порушенням положень Регламенту, зокрема частини третьої статті 93, частини другої статті 96, частини другої статті 100, частини другої статті 103, частини першої статті 112.

Отже, суб'єкт права на конституційне подання, не навівши доводів щодо порушення конституційної процедури ухвалення Закону, фактично ставить питання про законність дій єдиного органу законодавчої влади при його прийнятті.

Крім того, автори клопотання вважають, що внесені пунктом 1 Закону зміни до Регламенту, згідно з якими виключено механізм голосування народних депутатів України шляхом подачі іменних бюлетенів, створюють загрозу порушення принципу безпосереднього волевиявлення народного депутата України, в тому числі при розгляді Верховною Радою України питання щодо внесення змін до Конституції України, а тому вказані положення Закону суперечать частині третій статті 84 Основного Закону України, відповідно до якої голосування на засіданнях Верховної Ради України здійснюється народним депутатом України особисто.

Така мотивація авторів клопотання базується на припущенні і не доводить невідповідності окремих положень Закону частині третій статті 84 Конституції України, оскільки припущення не можуть вважатися аргументами на підтвердження неконституційності правових актів чи їх окремих положень (ухвали Конституційного Суду України від 17 лютого 2009 року № 5-у/2009, від 27 січня 2010 року № 2-у/2010).

Таким чином, у конституційному поданні не наведено правового обґрунтування тверджень щодо невідповідності Конституції України Закону, що згідно з пунк-

том 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, статтями 39, 45, 50, 71 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

У Х В А Л И В:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 52 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України» від 18 листопада 2010 року № 2704-VI на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України «Про Конституційний Суд України».

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ